

Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni

ORP "Błyskawica" - weteran wielkiej wojny (2015.00)

ORP „Błyskawica” to prawdziwy zabytek klasy zerowej wśród okrętów - uczestników wojen morskich. Jest najstarszym zachowanym niszczycielem - weteranem II wojny światowej i jedynym bojowym okrętem alianckim, który uczestniczył aktywnie w działaniach przez cały okres wojny - od 1 września 1939 r. do 8 maja 1945 r.

„Błyskawica” wraz z bliźniaczym „Gromem” zbudowana została przez stocznnię J.Samuel White & Co Ltd. w Cowes. Były dumą naszej floty, należały do najnowocześniejszych i najsilniejszych okrętów swojej klasy na świecie. Kolejne niszczyciele tego typu budowane miały być już w stoczni krajowej. Wybuch wojny przekreślił te plany.

Wobec groźby wybuchu wojny, para naszych najwartościowszych okrętów, wraz ze starszą „Burzą”, skierowane zostały rozkazem o kryptonimie „Peking” do Wielkiej Brytanii.

Pożegnalna wymiana depeesz między okrętami Dywizjonu Kontrtorpedowców: zakotwiczony ORP „Wicher” do odchodzącego zespołu - **„Z Bogiem ku chwale Ojczyzny”**;

odpowiedź odchodzących - **„Za wolą Bożą wkrótce się zobaczymy”**...

Jak wiadomo, do spotkania nigdy już nie doszło. Zbombardowany „Wicher” zatonął 3 września 1939 r. w helskim porcie, „Grom” podzielił jego los w norweskim fiordzie 4 maja 1940 r., „Burza” od 1944 r. przeniesiona została do rezerwy.

Jedynie „Błyskawica” zwycięsko pokonała wszystkie wojenne zagrożenia. Okręt działał na Morzu Północnym i Atlantyku, w kampanii norweskiej i ewakuacji wojsk sojuszników z Dunkierki, bronił Cowes przed atakami Luftwaffe, operował na Morzu Śródziemnym wspierając Malteę i działania inwazyjne w Afryce Północnej, osłaniał lądowanie aliantów w Normandii. Już po zakończeniu działań wojennych, „Błyskawica” w ostatniej odsłonie likwidacji Kriegsmarine, wzięła jeszcze udział w „Operation Deadlight” - niszczenia przejętych niemieckich U-bootów.

ORP „Błyskawica” to był prawdziwy „lucky ship” - szczęśliwy okręt. Przebył w wojennej służbie 138 356 Mm, eskortował 85 konwojów, odbył 108 patroli bojowych. Artyleria okrętu zestrzeliła 4 samoloty na pewno i kolejne 3 prawdopodobnie, wraz z innymi okrętami zatopiła 2 niszczyciele, 2 statki i

ORP "Błyskawica" pod Narvikiem (rys. G. Nawrocki)

W Gdyni przed wojną

W brytyjskiej bazie po przebrojeniu

Obsada przeciwlotniczego Boforsa

Na Oksywiu - lata 50. XX w. (za rufą ORP "Burza")

kilka mniejszych jednostek, z sukcesami walczyła z okrętami podwodnymi. Podczas działań bojowych okręt trzykrotnie został poważnie uszkodzony, zginęło podczas całej wojny 5 marynarzy, 48 odniosło rany.

Do kraju „Błyskawica” wróciła 4 lipca 1947 r. pod dowództwem słynnego podwodnika komandora Bolesława Romanowskiego. W czynnej służbie pozostawała jeszcze przez 20 lat. Stan techniczny wyeksploatowanego okrętu pogarszał się jednak. Do tragedii doszło 9 sierpnia 1967 r. Podczas ćwiczeń wybuchły rurociągi parowe. Zginęło 7 marynarzy. To praktycznie zakończyło aktywną służbę „Błyskawicy”. Wyremontowana służyła jeszcze, jako bateria przeciwlotnicza w Świnoujściu. Wreszcie w 1975 r. wycofana została ze służby.

Podjęto decyzję, że zastąpi w roli okrętu – muzeum innego weterana II wojny światowej ORP „Burzę”.

ORP „Błyskawica” wciąż nosi biało-czerwoną wojenną banderę. Pozostaje w składzie 3 Flotylli Okrętów, ma etatową marynarską załogę. Jest niezwykle cennym i atrakcyjnym obiektem muzealnym – wizytówką morskiej Polski, Gdyni i Muzeum Marynarki Wojennej. Dokumentuje tradycje walk polskich marynarzy, jest miejscem reprezentacyjnych spotkań, w tym uroczystych promocji oficerów Marynarki Wojennej, ostoją odwiecznego morskogo ceremoniału, a równocześnie świetnie utrzymanym zabytkiem wojennomorskiej techniki o światowej randze.

Muzeum Marynarki Wojennej utrzymuje w pomieszczeniach "Błyskawicy" wystawę poświęconą walkom marynarzy podczas II wojny światowej. W 2018 roku otworzyliśmy 43-ty sezon muzealnej służby zasłużonego, odznaczonego Złotym Krzyżem Virtuti Militari, okrętu - w 81 roku służby pod polską banderą, 83 lata od położenia stępki (1.X.1935 r.) .

Wydruk ze strony: www.muzeummw.pl